

DISCUSSIE TUSSEN ONDERZOEKERS EN WATERBEHEERDERS
OVER HET VASTHOUDEN VAN WATER

Dynamisch peilbeheer basis voor tragere afvoer water

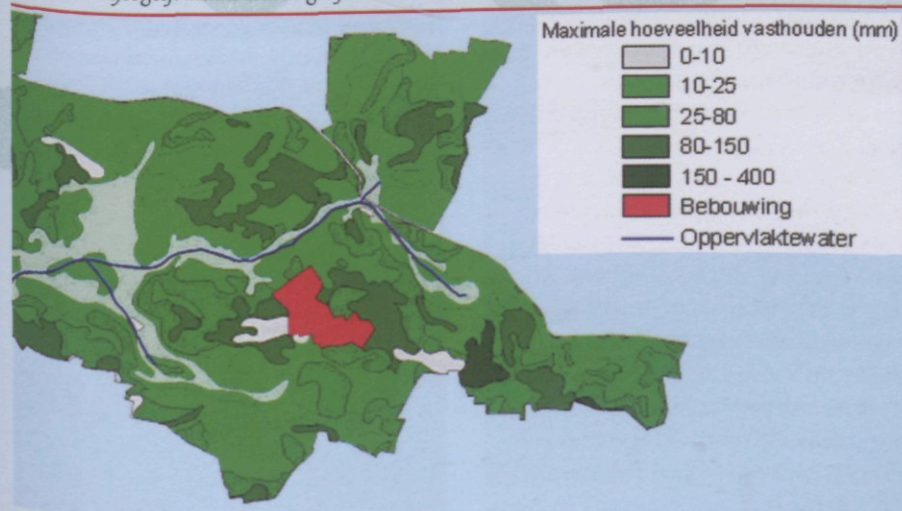
Om meer ruimte te creëren voor water introduceerde de Commissie Waterbeheer 21e eeuw de trits vasthouden, bergen en afvoeren. Vasthouden is in deze trits de eerste keus van de commissie. Maar op welke manier kan water het meest efficiënt worden vastgehouden? Ruim 40 medewerkers van waterschappen, provincies en adviesbureaus discussieerden hier eind mei over tijdens een seminar van DHV en het bedrijf HydroLogic. De bijeenkomst met als titel 'Vasthouden: dynamisch aanpakken?' werd geleid door Kees Vonk van het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.

Menno Opperman (DHV) opende het seminar met het benadrukken van de maatschappelijke noodzaak van een integrale benadering voor het optimaliseren van afwatering van een substroomgebied. Hier-

bij speelt het sturen van stuwen en gemalen op afstand een belangrijke rol. Deze sturing is dan gericht op het optimaliseren van bergingsmogelijkheden in de ondergrond en bovenstroomse watergangen.

Een GIS-analyse geeft inzicht in de mogelijkheden van het vasthouden van water.

Om zo effectief mogelijk water vast te houden is het volgens Arnold Lobbrecht (HydroLogic) nuttig om eerst een zogeheten quick scan uit te voeren. Hiermee ontstaat door middel van GIS-analyse inzicht in de potenties van het watersysteem en zijn kwetsbare plekken. Op deze manier kunnen tijd en kosten worden bespaard bij het zoeken naar een optimaal pakket aan maatregelen. Een case-studie liet bijvoorbeeld zien dat door middel van dynamisch peilbeheer het grondwater aanzienlijk verhoogd kon worden zonder dat dit voor schade zorgde. De waterafvoer nam af met acht procent.

Gerard Soppe (Waterschap Rivierenland) benadrukte het belang van het tijdig in beeld brengen van de mogelijkheden en consequenties van dynamisch peilbeheer.

Onderzoek heeft uitgewezen dat dynamisch peilbeheer in het rivierengebied kan leiden tot een vermindering van de bergingsbehoefte met 30 tot 40 procent. Kennis van het watersysteem is daarvoor echter onontbeerlijk. Het voordeel van dynamisch peilbeheer verschilt echter per watersysteem. Waterschap Rivierenland ziet in het eigen beheersgebied in ieder geval goede mogelijkheden.

Arend Jan van de Kerk (DHV Water) stelde dat dynamisch peilbeheer vooral geschikt is in relatief onafhankelijke watersystemen voor het oplossen van regionale wateroverlast. Ook hij benadrukte het belang van een quick scan. Vasthouden met behulp van dynamisch peilbeheer is een goede maatregel die tegenwoordig relatief gemakkelijk toegepast kan worden, meent Van de Kerk.

Belangrijk voor dynamisch peilbeheer zijn de ontwikkelingen op het gebied van de weersverwachting. Neerslagmetingen en -verwachtingen worden steeds nauwkeuriger en betrouwbaarder. Volgens Arnold Lobbrecht kan in de toekomst met onder andere 'fuzzy logic'-toepassingen op basis van weersverwachtingen een geautomatiseerd hoogwateralarmingsysteem worden gemaakt.

Voor het succesvol toepassen van dynamische sturing is het van belang de doelstellingen van de voorziene sturing expliciet te maken. Een deelnemer aan het seminar merkte op dat voor het beheer van poldersystemen kennis van machinisten opnieuw en verbeterd ingebracht kan worden. Door de lokale automatisering werd deze belangrijke systeemkennis tot voor kort niet meer gebruikt.

Leanne Reichard (HydroLogic)
Arend Jan van de Kerk (DHV Water)